

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: czwartek, 23, lipiec 2026 11:06

Joanna Gryboś-Czechelska

Odsłony: 68

21 lipca br. odbyło się posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Głównymi tematami obrad były zniesienie limitu dwóch kadencji wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, uzgadnianie projektu planu ogólnego gminy dla terenów chronionych z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska oraz zmiana granic niektórych gmin i miast.

Obradom przewodniczyli Prezydent Wodzisławia Śląskiego **Mieczysław Kieca** oraz Wiceminister Spraw Wewnętrznych i Administracji **Tomasz Szymański**.

Związek Powiatów Polskich reprezentowali Prezes Zarządu **Andrzej Płonka**, Dyrektor Biura **Rudolf Borusiewicz** oraz jego Zastępca **Grzegorz Kubalski**.

Zmiana przewodnictwa Komisji i sprawy finansowe samorządów

Otwierając obrady, **Mieczysław Kieca** poinformował, że jest to ostatnie posiedzenie, któremu przewodniczy jako reprezentant Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych – po 11 miesiącach przewodnictwo Komisji przejmuje Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej, a nowym przewodniczącym zostanie Marszałek Województwa Śląskiego **Wojciech Saługa**. Mieczysław Kieca podziękował uczestnikom za dotychczasową współpracę i dialog.

Poinformował także, że zgodnie z ustaleniami ostatniego posiedzenia Zespołu ds. Finansów strona samorządowa będzie wnosić o dodatkowe, pilne posiedzenie robocze zespołu w sprawie naliczania korekt finansowych w przypadkach niezawinionego naruszenia przepisów dotyczących wydatkowania środków unijnych, z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Finansów i Ministerstwa Funduszy.

Sekretarz KWRiST **Marek Wójcik** zwrócił się z pytaniami do nieobecnej minister Hanny Majczyk. Zapytał, kiedy można oczekiwać reakcji Ministra Finansów na raport strony samorządowej dotyczący ustawy z 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, a także kiedy pieniądze z rezerwy budżetu państwa trafią do samorządów. Poprosił również, aby Minister Finansów ujawnił, na co zamierza przeznaczyć 20% rezerwy subwencyjnej, pozostającej w jego dyspozycji: *- Mamy połowę lipca, już nawet po połowie, i jeżeli to są przedsięwzięcia, które wymagać będą jakichś, chociażby, kwestii związanych z infrastrukturą, z jakąś dokumentacją, to jeżeli mamy to wykorzystać szybko, to równie szybko powinniśmy tę informację otrzymać* – mówił.

Dyrektor Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego w Ministerstwie Finansów **Marek Wiewióra** odpowiedział, że resort prowadzi aktualnie analizy propozycji strony samorządowej dotyczących ewaluacji ustawy o dochodach, ale wyniki muszą zostać zaakceptowane przez kierownictwo ministerstwa. Poinformował, że pula 20% rezerwy subwencyjnej zostanie podzielona – zgodnie z ustawą – najpóźniej do końca listopada, a szczegółowe kryteria podziału zostaną poddane opiniowaniu strony samorządowej.

Marek Wójcik przypomniał zapowiedź minister, że we wrześniu ma pojawić się propozycja legislacyjna, i zaapelował o jak najszybsze jej przedstawienie – najlepiej w pierwszych dniach września – tak by uniknąć sytuacji z 2025 roku, gdy samorządy uchwały budżety bez wiedzy o swojej sytuacji ekonomicznej i wysokości transferów z budżetu państwa.

Wielokadencyjność wójtów, burmistrzów i prezydentów – wyniki badań NIST

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: czwartek, 23, lipiec 2026 11:06

Joanna Gryboś-Czechelska

Odsłony: 68

Pierwszym punktem posiedzenia była prezentacja Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego pt. „Wielokadencyjność – wstępne wyniki badań kontekstu społecznego i gospodarczego”. Dyrektor NIST **Paweł Swianiewicz** zapowiedział, że pełny raport – obejmujący też doświadczenia międzynarodowe, podsumowanie dyskusji prawnej i wyniki badań opinii publicznej – zostanie zaprezentowany jesienią. Podczas posiedzenia skupił się wyłącznie na omówieniu związku między wielokadencyjnością a wynikami finansowymi i gospodarczymi gmin, przedstawiając wstępne, jak przyznał, zaskakujące dla części zespołu wyniki.

Wskazał, że w Europie zbliżony limit kadencji obowiązuje jeszcze tylko w Portugalii i we Włoszech – w tym drugim kraju od ponad 30 lat budzi kontrowersje i został częściowo zniesiony dla najmniejszych gmin, głównie z powodu trudności ze znalezieniem kandydatów na burmistrzów.

Najważniejszy wniosek dotyczył porównania 347 gmin, w których ten sam wójt, burmistrz lub prezydent rządził nieprzerwanie od 2006 do 2024 roku (cztery kolejne kadencje), z grupą kontrolną 136 gmin, w których nikt nigdy nie urzędował dłużej niż dwie kolejne kadencje, dobierając gminy podobne pod względem liczby ludności, zamożności i wyników finansowych przed 2006 rokiem. Analizowano zmiany dochodów własnych *per capita*, wydatków inwestycyjnych *per capita* oraz trend demograficzny koncentrując się na latach 2014–2024.

Jak podsumował Swianiewicz, gminy wielokadencyjne wykazują statystycznie istotnie szybszy wzrost dochodów własnych *per capita* niż porównywalne gminy o częstych zmianach władzy; słabszy, ale również pozytywny efekt odnotowano w przypadku wydatków inwestycyjnych i trendu demograficznego. Zależność była najsilniejsza w gminach najmniejszych, do 6 tys. mieszkańców, wyraźnie słabsza w gminach średnich (6–20 tys.), a dla gmin dużych, powyżej 20 tys. mieszkańców, instytutowi nie udało się dobrać porównywalnej grupy kontrolnej, przez co wynik dla tej grupy pozostaje niejednoznaczny.

- (...) *Nasze wyniki wskazują, czy potwierdzają tę tezę, że być może można by ją sformułować tezą o nabieraniu doświadczenia i umiejętności zarządzania, że statystycznie rzecz biorąc, w tych gminach o dłuższym stażu zarządzających wójtów i burmistrzów, udaje się uzyskiwać nieco lepsze wyniki niż w tych gminach, w których takiej stabilizacji brak* – ocenił Swianiewicz, zapowiadając pełny raport na jesień.

Po prezentacji głos zabrali kolejno przedstawiciele korporacji samorządowych, którzy jednomyślnie opowiedzieli się za zniesieniem limitu dwóch kadencji.

Jako pierwszy głos zabrał Burmistrz Proszowic **Grzegorz Cichy** z Unii Miasteczek Polskich. - *Unia Miasteczek Polskich jest za zniesieniem limitu dwóch kadencji. Z wielu powodów* – oświadczył, zwracając uwagę, że przywołane przez Dyrektora Swianiewicza przykłady nie są w pełni porównywalne z polskim systemem: w Portugalii burmistrza wybiera rada, a we Włoszech jest on przedstawicielem rządu w terenie, „rodzajem naszego wojewody”. Jego zdaniem właściwym punktem odniesienia powinny być kraje o podobnej sieci osadniczej, jak Niemcy czy Austria, gdzie limitów kadencji nie ma, a kadencje w niektórych landach trwają nawet 8 lat. - *Nasze rozwiązanie jest rozwiązaniem unikatowym w skali europejskiej* – podkreślił, wskazując na naruszenie Europejskiej Karty Samorządu oraz art. 165 ust. 2 Konstytucji. Przypomniawszy, że bezpośrednie wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów wprowadzono w 2002 roku, by ustabilizować władzę wykonawczą w samorządach, i ocenił, że cel ten się powiódł. Ostrzegł jednocześnie, że odsunięcie bezpartyjnych samorządowców od wyborów w 2029 roku doprowadzi do upartyjnienia samorządów: - *W miejsce samorządnych, niezależnych włodarzy wejdą przedstawiciele partii politycznych. Nastąpi upartyjnienie samorządów na tym najniższym, dolnym*

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: czwartek, 23, lipiec 2026 11:06

Joanna Gryboś-Chechelska

Odsłony: 68

szczeblu – mówił, dodając, że UMP opowiada się za zniesieniem limitu również po to, by nie tracić doświadczonych samorządowców.

Podobnie oceniła sytuację **Anna Grygierek**, Burmistrz Strumienia, występująca w imieniu Związku Gmin Wiejskich RP. Podkreśliła, że przepis wprowadzono bez wcześniejszych badań jego skutków dla społeczności lokalnych i funkcjonowania państwa. Poinformowała, że już obecnie 30–40% włodarzy zmienia się co wybory, a od 1 stycznia 2024 do 21 lipca 2026 roku przeprowadzono 29 referendów lokalnych, z czego „ponad 50% dotyczyła włodarzy pierwszokadencyjnych” – co jej zdaniem przeczy tezie, że referenda służą wyłącznie usuwaniu „zabetonowanych” układów. Zaapelowała, by rząd odpowiedział sobie na pytanie, co leży w interesie państwa polskiego, opowiadając się za stabilizacją i postawieniem na sprawdzonych włodarzy, którzy – jak mówiła – wzięli na siebie odpowiedzialność w czasie kryzysów związanych m.in. z powodziami i sytuacją na Ukrainie.

Przedstawicielka Unii Metropolii Polskich poparła oba poprzednie głosy, powołując się na raport własnej organizacji pn. „Zmiany lokalnych liderów”, oparty na danych Państwowej Komisji Wyborczej z pięciu kadencji. - *W 2029 roku z 1500 samorządów będzie musiało przymusowo wymienić swoich liderów. To jest 61% wszystkich polskich gmin* – poinformowała, dodając, że od 2006 do 2024 roku włodarze zmienili się już w 87% gmin. Jej zdaniem dane te pokazują, że twierdzenia, iż polskie prawo nie poradzi sobie z uwolnionymi kadencjami, są nieprawdziwe.

Jako czwarty głos za zniesieniem dwukadencyjności wystąpił Burmistrz Chodzieży **Jacek Gursz** z Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych. Przyznał, że chciałby poznać „prawdziwe powody wprowadzenia tego przepisu”, sugerując, że mogło chodzić o osłabienie jakości zarządzania samorządami i zwiększenie nad nimi centralnej kontroli. - *Wprowadzenie dwukadencyjności niezaprzeczalnie jest niezgodne z konstytucją i o tym powinniśmy pamiętać przy każdej sposobności, kiedy o tym temacie mówimy* – podkreślił, apelując też do dyrektora NIST, by o tym argumentie nie zapominał w jesiennym opracowaniu.

Następnie głos zabrał Prezydent Sosnowca **Arkadiusz Chęciński** ze Związku Miast Polskich. - *Dwukadencyjność jest najgorszym złem, jakie mogło zostać wprowadzone, jeżeli chodzi o państwo polskie, o samorządy* – oświadczył, powtarzając za przedmówcą, że niezgodność z konstytucją powinna kończyć dyskusję: „każde opracowanie (...) powinno mieć jedno zdanie. Jest to niezgodne z polską konstytucją”. Zwrócił uwagę, że – podobnie jak wcześniej we Włoszech – w Polsce rośnie liczba miejscowości, w których w wyborach startuje jeden kandydat albo nie ma ich wcale, co jego zdaniem dowodzi, że system „przestaje działać i coraz gorzej działa”. Ubolewał, że samorządowcy to jedyna branża, w której doświadczenie nie jest atutem, a środki wydawane na szkolenia władz lokalnych są marnowane, skoro „62% nas nie będzie mogła sprawować swoich funkcji za 3 lata”. Oceniał też, że dwukadencyjność odbiera mieszkańcom prawo decydowania o tym, kto zarządza ich „małą ojczyzną”. - *I to pokazuje, że tak naprawdę za nic mamy polskie społeczeństwo, bo to ono powinno decydować o wszystkich rzeczach, które się dzieją, a nie politycy* – dodał.

Wątek proceduralny wprowadził **Grzegorz Kubalski**, Zastępca Dyrektora Biura Związku Powiatów Polskich, zastrzegając, że nie chodzi o poparcie dla dwukadencyjności, lecz o sposób prezentowania raportów NIST na forum KWRiST. Zaproponował, po pierwsze, by poszczególne raporty były najpierw dyskutowane na właściwym zespole tematycznym, co daje „przestrzeń na to, żeby wnikać trochę głębiej zarówno w metodologię, jak i wyniki”. Po drugie, zaproponował, by prezentacje na posiedzeniu plenarnym odbywały się dopiero wtedy, gdy raport jest już publicznie dostępny, bo inaczej dyskusja

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: czwartek, 23, lipiec 2026 11:06

Joanna Gryboś-Czechelska

Odslony: 68

„tylko i wyłącznie ogranicza się do obejrzenia kilku ciekawych wykresów i kilku ciekawych wniosków”.

Podsumowując dyskusję **Mieczysław Kieca** zauważył, że „niezależnie od sympatii politycznych i niezależnie od tego, z jakich komitetów wyborczych, bezpartyjnych czy partyjnych, wybierani byli samorządowcy (...) wszystkie korporacje samorządowe mówią jednym głosem, jeżeli chodzi o dwukadencyjność”. Nawiązując do słów Prezydenta Chęcińskiego, zwrócił uwagę, że nawet twórcy przepisu niedawno podpisali się pod wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie jego niezgodności z konstytucją. Poprosił o rozważenie propozycji zgłoszonej przez Grzegorza Kubalskiego, a także zaapelował do ministra o zwiększenie w 2027 roku środków na działalność Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego, o co instytut wnioskował już w kwietniu.

Spór o uzgadnianie planów ogólnych z ochroną środowiska

Dalszym punktem obrad był wniosek strony samorządowej o stanowisko Ministerstwa Rozwoju i Technologii oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w sprawie uzgadniania projektu planu ogólnego gminy dla terenów chronionych z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska oraz z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie.

Zastępca Dyrektora Departamentu Planowania Przestrzennego Ministerstwa Rozwoju i Technologii **Łukasz Marciniak** poinformował, że na wcześniejszym spotkaniu strona samorządowa przedstawiła problemy dotyczące uzgadniania i wpływu tych uzgodnień na treść planów ogólnych, a także to, jak sposób uwzględniania warunków uzgodnienia RDOŚ wpływa na społeczność lokalną. - *Jeżeli chodzi o przyszłe działania ministerstwa, my będziemy starać się tutaj współpracować z Głównym Dyrektorem Ochrony Środowiska, po to, żeby wypracować jakieś rozwiązania, które będą mogły być zastosowane w przyszłości* – zapowiedział.

Sekretarz **Marek Wójcik** przypomniał, że od kilku miesięcy – zainspirowany wnioskiem OPOS – *„dopomina się w tej kwestii o dynamiczne działania”*, a po podobnych deklaracjach resortu najczęściej zapada długa cisza, czyli brak działań legislacyjnych. Zaproponował najprostsze, jego zdaniem, rozwiązanie: zmianę w ustawie „uzgadniania” z Generalną Dyrekcją Ochrony Środowiska czy RDOŚ na „opiniowanie”. Ostrzegł, że do 31 sierpnia gminy powinny przyjmować plany ogólne, a *„skutek braku inicjatywy z Państwa jest jednoznaczny”*: wiele samorządów nie uchwali planów ogólnych, a inne, pracujące nad planami miejscowymi na podstawie dotychczasowych studiów uwarunkowań, nie przyjmą też tych planów w obawie, że równoczesne przyjęcie planu ogólnego przekreśli honorowanie uzgodnień dotyczących planu miejscowego. - *Jeżeli nie uda się w ciągu miesiąca sierpnia znaleźć propozycji legislacyjnej (...), to skala nieuchwalonych planów ogólnych będzie gigantyczna i pojawią się pierwsi mieszkańcy niezadowoleni z tego, co ich dotknęło* – mówił, ostrzegając, że wartość ich nieruchomości może okazać się „śladowa, do poziomu gruntów rolnych bez możliwości zabudowy”. Zaapelował o przekazanie stanowiska ministrowi Lewandowskiemu, deklarując gotowość do rozmów: - *Jesteśmy gotowi w każdej chwili usiąść do stołu i rozmawiać na temat rozwiązań, które pozwolą uniknąć kryzysu.*

Sprostował go mecenas **Mariusz Marszał** ze Związku Gmin Wiejskich RP: - *OPOS wzmocnił tylko ten obszar, natomiast Związek Gmin Wiejskich zidentyfikował i przekazał do Ministra Rozwoju poprawki w tym obszarze już ponad pół roku temu. Oceniał, że obecna sytuacja wprowadza „pewien rodzaj dualizmu prawnego”* – gminy są zmuszone prowadzić równolegle dwa procesy: zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (na skutek wyznaczania przez RDOŚ nowych obszarów chronionych) oraz procedowanie planu ogólnego gminy. - *Te dwie procedury nie mogą być prowadzone równolegle z*

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: czwartek, 23, lipiec 2026 11:06

Joanna Gryboś-Czechelska

Odsłony: 68

co najmniej dwóch powodów – argumentował: po pierwsze, jedna procedura nie pozwala prowadzić procedury uzgodnieniowej i konsultacyjnej w ramach drugiej; po drugie, nie zabezpieczono środków dla jednostek samorządu terytorialnego na prowadzenie zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na wniosek Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w celu zmiany przeznaczenia gruntów, a zmiana przeznaczenia gruntów rodzi ryzyko odszkodowań, których nikt dotąd nie przypisał żadnej ze stron.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska **Piotr Otawski** odpowiedział, że jest „zdzumiony” takim zarzutem: - *Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie ma żadnych instrumentów prawnych, żeby żądać zmiany miejscowego planu – jedyne, czym dysponuje, to wskazówki i wytyczne w planach ochrony. Twierdzenie o wymuszaniu równoległych procedur nazwał „zupełnie mijającym się z rzeczywistością prawną. Zaprzeczył też, jakoby to RDOŚ odpowiadał za opóźnienia: do 30 czerwca 2026 roku wnioski o uzgodnienie złożyło 1505 gmin, co oznacza, że blisko tysiąc w ogóle się o nie nie zwróciło, a spośród złożonych 1201 zostało już uzgodnionych, 218 pozostaje w procedurze. - Proszę nie mówić, że jeżeli teraz w ciągu najbliższych dwóch miesięcy (...) te plany nie zostaną uzgodnione czy przyjęte przez gminy, to to będzie wina Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska – podsumował.*

Mieczysław Kieca zapowiedział kontynuację dyskusji na odpowiednim zespole tematycznym i wyjaśnił, że problem dotyczy uzgodnień wszystkich instytucji wpisanych jako obligatoryjne w procesie uzgodnienia, a nie tylko opinii RDOŚ.

Przedstawiciel Związku Gmin Wiejskich wskazał, że samorządy były w procesie uzgodnieniowym informowane, iż tam, gdzie obowiązuje plan miejscowy, może on zostać wprost przeniesiony do planu ogólnego – „to jest jakby uzgodnienie wiążące obie strony”. Oceniał, że odmowa uzgodnienia i wyznaczanie nowych obszarów chronionych w ramach planów ogólnych w praktyce wymusza zmianę miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a to wiąże się z koniecznością uruchomienia odrębnej procedury.

Przedstawiciel Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska nie zgodził się z tą interpretacją, powołując się na art. 13d ustawy, zgodnie z którym strefy mieszkaniowe wyznacza się w pierwszej kolejności na terenach już przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową. Natomiast należy mimo wszystko uwzględnić uwarunkowania, o których mowa jest w 13b, czyli nie ma automatycznego przenoszenia tych stref. - *To nie jest warunek, że przenosimy literalnie to, co jest w planie miejscowym, do planu ogólnego, bo to jest generalnie bez sensu – tłumaczył. – My musimy zachować jakiś rodzaj racjonalności, czyli jeżeli jest coś zapisane w planie miejscowym, a uwarunkowania się pojawiły takie, które uniemożliwiają kontynuowanie tego przeznaczenia, w planie ogólnym się to uwzględni.*

Jacek Brygman ze Związku Gmin Wiejskich ocenił, że spotkanie z GDOŚ „nie przybliżyło nas w żaden sposób do rozwiązania problemów uzgodnieniowych dotyczących planów ogólnych”. Przypomniął, że gminy od początku informowano, iż wszystkie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego automatycznie wejdą do planów ogólnych, tymczasem część z nich – wcześniej uzgodniona – jest teraz przez regionalne dyrekcje kwestionowana. Zwrócił uwagę, że nie ma odpowiedzi, kto poniesie konsekwencje spadku wartości nieruchomości po uchwaleniu nowych planów. - *Mamy dzisiaj 21 lipiec. Termin na uchwalenie, opublikowanie planów mamy do końca sierpnia – przypomniął, wskazując, że jest to jeden z kamieni milowych rozliczenia środków z KPO, dla którego 50% planów ogólnych powinno być uchwalonych. Zaznaczył, że „1201 uzgodnionych planów z regionalnymi dyrekcjami to nie oznacza uchwalonych” – część radnych, w związku ze zgłoszonymi uwagami, może odmówić ich przyjęcia, co*

wymusi kolejne przesunięcie terminu.

Zamykając dyskusję, **Marek Wójcik** przypomniał, że pierwotne ustalenia z autorami ustawy o planowaniu przestrzennym zakładały zachowanie mocy wcześniejszych ustaleń planistycznych. Wskazał, że sporządzony w 2023 roku spis obiektów chronionych – który jego zdaniem powinien powstać już przy wejściu Polski do Unii Europejskiej – sprawia, że dotychczasowe prawo miejscowe w praktyce przestaje obowiązywać. - *Ktoś odszkodowania tym ludziom zapłacić będzie musiał. I to niemałe* – ostrzegł, oceniając, że gminy, które nie zdążą zakończyć prac nad planami miejscowymi do 31 sierpnia, racjonalnie odłożą uchwalenie planu ogólnego. Zaapelował o kolejne spotkanie najpóźniej w przyszłym tygodniu i o propozycję legislacyjną, w tym ewentualny przepis przejściowy.

Zmiany granic gmin – rozporządzenie uzgodnione

Kolejnym punktem obrad był projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast, nadania niektórym miejscowościom statusu miasta oraz zmiany nazwy gminy, przedstawiony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Burmistrz **Grzegorz Cichy** z Unii Miasteczek Polskich ponowił apel, by proces zmiany granic między gminami był zawsze procesem uzgodnionym, respektującym wyniki referendum, stanowiska lokalnego samorządu (rad osiedli, dzielnic, zebrań wiejskich) oraz rad gmin i wóldarzy. Przywołał przykład Kobylnicy, która w ubiegłym roku utraciła na rzecz Słupska część terytorium wraz z częścią dochodów, do dziś nierozliczonych.

Jacek Brygman ze Związku Gmin Wiejskich przypomniał, że ZGW od lat zabiega o ucywilizowanie przepisów dotyczących zmiany granic gmin. Przywołał powołanie w czerwcu ubiegłego roku, z inicjatywy ministra Tomasza Szymańskiego, zespołu pod kierownictwem NIST, który miał opracować propozycję zmian do ustawy. Zespół, który spotkał się trzykrotnie (ostatni raz 14 listopada ubiegłego roku), skupił się na czterech zagadnieniach: ograniczeniu częstotliwości wprowadzania zmian granic do raz na kadencję (z pominięciem lat wyborczych), sądowej kontroli rozstrzygnięć, wzmocnieniu roli konsultacji społecznych i referendum lokalnego oraz zasadach rozliczeń finansowych między samorządami. Mimo oczekiwań na zmiany ustawowe do czerwca tego roku, nic się w tej sprawie nie wydarzyło, a przykład Kobylnicy – wciąż nierozliczonej finansowo i poinformowanej w tym roku o zmniejszeniu dochodów o kilka milionów złotych w związku ze zmianą granic – pokazuje skalę problemu. Zapowiedział, że Związek Gmin Wiejskich będzie pozytywnie opiniował wyłącznie te wnioski o zmianę granic, które mają poparcie wszystkich zainteresowanych samorządów, sprzeciwiając się zmianom przy braku zgody którejkolwiek ze stron.

Przechodząc do procedowania rozporządzenia, współprzewodniczący **Mieczysław Kieca** zaapelował o kontynuację prac zespołu nad zasadami uzgadniania zmian granic oraz o przeciwdziałanie częstym zmianom w podziale administracyjnym, które – w połączeniu ze zmianami w ustawie o dochodach JST i innymi procesami – nie sprzyjają stabilizacji i rozwojowi samorządów.

Następnie przedstawił stanowisko strony samorządowej wobec poszczególnych wniosków. Wśród **rekomendowanych pozytywnie** zgodnie z projektem rozporządzenia znalazły się m.in. gmina Dobroć i miasto Koronowo, gmina Firlej i gmina Michów, miasto Szprotawa i miasto Małomice, miasto Stary Sącz i miasto Nowy Sącz oraz miasto Rybnik i miasto Czerwionka-Leszczyny – strona samorządowa poparła w tych przypadkach opinię MSWiA. W przypadku gminy Lniano i gminy Drzycim strona

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: czwartek, 23, lipiec 2026 11:06

Joanna Gryboś-Czechelska

Odsłony: 68

samorządowa wydała opinię negatywną, wskazując na brak opinii wojewody. Przy zmianach dotyczących Mielna i Sianowa oraz miasta Kalisz Pomorski i gminy Ińsko zdanie odmienne zgłosiły Związek Gmin Wiejskich RP i Unia Miasteczek Polskich, jednak wobec stanowiska pozostałych korporacji ostateczna opinia strony samorządowej pozostała zgodna z opinią MSWiA. Podobnie w przypadku miasta Żory i gminy Suszec strona samorządowa poparła opinię ministerstwa.

Wśród wniosków **rekomendowanych negatywnie** przez ministra strona samorządowa podzieliła tę opinię w przypadku: miasta Puławy i gminy Puławy, gminy Moszczenica i gminy Biecz, gminy Ustka i miasta Ustka, miasta Tczew i gminy Tczew (Związek Miast Polskich zgłosił odmienne zdanie) oraz gminy Chybie i gminy Goczałkowice. Szczególny przebieg miała sprawa miasta Częstochowy i gminy Poczesna. Jak poinformował Mieczysław Kieca, w wyniku negocjacji przeprowadzonych w dniach 15–17 lipca doszło do porozumienia między stronami. Marszałek Województwa Śląskiego wskazał na ważny interes społeczny związany z zabezpieczeniem prawidłowej gospodarki odpadami w subregionie północnym województwa, a miasto Częstochowa zrewidowało swój wniosek, znacząco zmniejszając zakres żądanego terytorium i proponując, by ewentualna zmiana weszła w życie 1 stycznia 2028 roku – co eliminuje ryzyko dla obwodów głosowania w przyszłorocznych wyborach parlamentarnych. Częstochowa przedstawiła też propozycje wzajemnych rozliczeń z gminą Poczesna. Wobec pozytywnej opinii wojewody śląskiego, rekomendującej wariant B, strona samorządowa wniosła o zmianę pierwotnie negatywnej opinii ministra na pozytywną.

W sprawie nadania statusu miasta gminom Sobolew i Skalmierz strona samorządowa poparła negatywne stanowisko Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Podsumowując punkt, Minister **Tomasz Szymański** podziękował stronie samorządowej za konstruktywną i merytoryczną pracę nad projektem, prowadzoną od konsultacji na Zespole ds. Ustroju poprzednim tygodniu, dzięki którym m.in. miasto Częstochowa mogło zrewidować swój wniosek. Przyznał, że nie da się osiągnąć pełnej zgody wszystkich korporacji samorządowych co do czterech rozważanych rozwiązań dotyczących zmian granic, ale obecnie wspólne poparcie zyskują dwie kwestie: ograniczenie częstotliwości zmian granic oraz zakres i sposób prowadzenia konsultacji społecznych. Zapowiedział, że kwestia rozliczeń finansowych między samorządami wymaga dalszych prac, i poinformował, że jeśli zespół wypracuje wspólną, pozytywną rekomendację w tym zakresie, rozwiązania dotyczące zmian granic mogą zostać włączone do tzw. pakietu samorządowego 2.0.

KWRiST upoważniła odpowiednie Zespoły problemowe do wydania opinii wiążących do:

- projektu rozporządzenia **Ministra Infrastruktury** w sprawie planu zrównoważonego rozwoju transportu zbiorowego w międzywojewódzkich i międzynarodowych przewozach pasażerskich oraz wojewódzkich przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym (nr 169 w WPLMI),
- propozycji kryteriów podziału rezerwy subwencji na zadania gminne na 2026 r. (**Ministerstwo Infrastruktury**),
- uzgodnienia propozycji podziału środków na zadania powiatowe dojazdowe na 2026 r. (**Ministerstwo Infrastruktury**),
- projektu rozporządzenia **Ministra Finansów i Gospodarki** w sprawie sposobu przygotowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- projektu rozporządzenia **Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego** zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i placówek artystycznych (nr 53),

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: czwartek, 23, lipiec 2026 11:06

Joanna Gryboś-Chechelska

Odsłony: 68

- projektu rozporządzenia **Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego** zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych i placówek artystycznych (nr 49),
- projektu rozporządzenia **Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego** zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w publicznych szkołach artystycznych (nr 48),
- projektu rozporządzenia **Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego** zmieniającego rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół i placówek artystycznych (nr 44),
- projektu ustawy o zmianie ustawy o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych oraz niektórych innych ustaw (UD360) (**Ministerstwo Rozwoju i Technologii**),
- projektu rozporządzenia **Ministra Edukacji** zmieniającego rozporządzenie w sprawie niektórych publicznych placówek systemu oświaty (Nr 124).

KWRiST wydała **opinię pozytywną** do:

- projektu ustawy o zmianie ustawy o przewozie towarów niebezpiecznych (UC 87) (**Ministerstwo Infrastruktury**),
- projektu rozporządzenia **Ministra Infrastruktury** zmieniającego rozporządzenie w sprawie profesjonalnej rejestracji pojazdów stosowanych oznaczeń oraz opłat związanych z profesjonalną rejestracją (WPL MI 172),
- podziału kwoty 475 mln zł z rezerwy subwencji na dofinansowanie zadań na drogach samorządowych w 2026 r. na podstawie art. 34 ust. 7 i 8 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (**Ministerstwo Infrastruktury**),
- projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z rozwojem rejestrów publicznych prowadzonych z wykorzystaniem systemu rejestrów państwowych (UD337) (**Ministerstwo Cyfryzacji**),
- projektu rozporządzenia **Ministra Edukacji** zmieniającego rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego,
- projektu rozporządzenia **Ministra Edukacji** zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Nr 123),
- projektu warunków technicznych dotyczących przekazywania Dyrektorowi Krajowej Informacji Skarbowej interpretacji indywidualnych wydawanych przez samorządowe organy podatkowe (**Ministerstwo Finansów**),
- projektu rozporządzenia **Ministra Finansów i Gospodarki** zmieniającego rozporządzenie w sprawie kas rejestrujących (nr 70),
- projektu rozporządzenia **Ministra Finansów i Gospodarki** w sprawie sposobu przesyłania za pomocą środków komunikacji elektronicznej informacji o schemacie podatkowym (pozycja 72/2026),
- projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz niektórych innych ustaw (UD313) (**Ministerstwo Rozwoju i Technologii**),

KWRiST wydała **opinię negatywną** do:

- projektu rozporządzenia **Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** w sprawie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania (nr 103 MRPiPS),

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: czwartek, 23, lipiec 2026 11:06

Joanna Gryboś-Czechelska

Odsłony: 68

- projektu rozporządzenia **Ministra Sprawiedliwości** w sprawie wysokości kwoty bazowej w 2027 r.,.
- projektu rozporządzenia **Ministra Edukacji** w sprawie sposobu podziału kwoty potrzeb oświatowych dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2027.

Projekty aktów prawnych - zaopiniowane, do których KWRiST upoważniła zespoły problemowe do wydania opinii wiążącej:

- Projekt rozporządzenia **Ministra Edukacji** zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych - Zespół ds. Edukacji Kultury i Sportu - **opinia pozytywna**.
- Projekt rozporządzenia **Ministra Edukacji** zmieniającego rozporządzenie w sprawie ramowego programu szkolenia kandydatów na egzaminatorów, sposobu prowadzenia ewidencji egzaminatorów oraz trybu wpisywania i skreślania egzaminatorów z ewidencji - Zespół ds. Edukacji Kultury i Sportu - **opinia pozytywna**.
- Projekt rozporządzenia **Ministra Finansów i Gospodarki** zmieniającego rozporządzenie w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (57/2026) (Ministerstwo Finansów) - Zespół ds. Systemu Finansów Publicznych – **opinia pozytywna**.
- Projekt rozporządzenia **Ministra Zdrowia** zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych (MZ 1850) – Zespół ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej - **opinia pozytywna**.
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o systemach homologacji pojazdów oraz ich wyposażenia oraz niektórych innych ustaw (UC95) (**Ministerstwo Infrastruktury**) - Zespół ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu – **opinia pozytywna**.
- Projekt rozporządzenia **Ministra Infrastruktury** zmieniającego rozporządzenie w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (nr 158) (Ministerstwo Infrastruktury) – Zespół ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu – **opinia pozytywna**.